

Prof. Ona Voverienė. Lietuvos Respublikos šimtmečio minėjimas ... su knyga

*Šiandien mūsų žodis –
Lietuvos likimas,
liudijantis Tiesą
žygiams ir darbais.
Šiandien mūsų žodis –
Teismas paskutinis
arba mus išteisins,
arba mus nuteis...*

Kęstutis Genys

2018 m. vasario 7 d. Kauno karininkų ramovė ir Lietuvos moterų lygos Kauno skyrius pakvietė į Lietuvos Respublikos šimtmečio minėjimą ir istoriko Mariaus Kundroto naujos knygos „Tautinis idealas politikoje. Keturių šalių atvejai“ (V., 2017) sutiktuves. Renginyje dalyvavo ne tik Kauno karininkų ramovės darbuotojai ir Vilniaus ir Kauno skyrių Lietuvos moterų lygos narės, bet ir daugelio Kauno organizacijų – VDU turistų klubo nariai, respublikinės draugijos „Atmintis“ Memorialo okupantų nužudytiems LR ministrams iniciatyvinės grupės nariai, Tėvynės pažinimo draugijos Kauno skyriaus vadovė istorikė Irena Eigilienė, Kauno rašytojų klubo narė poetė Saulutė-Genovaitė Markauskaitė, Panevėžio Dievo Apvaizdos seserų Kongregacijos vienuolės, svečiai iš Kėdainių ir kitų organizacijų Kauno karininkų ramovės viršininkas mjr. Donatas Mazurkevičius renginiui paskyrė gražiausią – istorinę Kunigaikščių salę, kuri buvo papuošta labai gražiu dideliu keramikiniu Vyties ženklu bei Rūpintojėlio medinė skulptūra didelės Trispalvės vėliavos fone. Tik vėliau, klausydami jo pranešimo supratome, kad tie ženklai buvo jo metodinė vaizdinė priemonė jo pranešimui apie Lietuvos kariuomenės istoriją ir svarbiausius jos kultūrinius įvykius, organizuotus, kaip tik Kauno karininkų ramovėje Lietuvos Respublikos šimtmečio tėkmėje. Savo pranešime mjr. Donatas Mazurkevičius dar kartą grįžo prie šviesaus atminimo mūsų šviesuolių filosofų Algirdo Patacko ir Romualdo Ozolo ne kartą kultūrologų renginiuose jų su nuoskauda keltos minties, kad iki šiol Lietuva, vos po keturių dešimtmečių švęsianti savo valstybingumo 800 metų jubiliejų, iki šiol neturi savo tautinio epo, kai kitos tautos, daug vėliau realizavusios savo politinę svajonę – turėti savo nepriklausomą

valstybę, tokius epus turi. Savo laiku filosofas Romualdas Ozolas kultūrologų to klausė, prisipažinęs, kad jis daug mąstė apie tai, kokia mūsų tauta: artojų, kaip liudija suomių epas „Kalevala“, a.a Justino Marcinkevičiaus išverstas į lietuvių kalbą, ar karžygių, garsėjusių savo ginklo galia ir garbe, kaip gruzinų epe „Karžygys tigro kailiu“ (irgi išverstas į lietuvių kalbą poeto Jono Graičiūno). Ir vienam, ir kitam variantui filosofas pateikė svarių argumentų: pirmajam Kristijono Donelaičio „Metus“ ir rašytojo Julijono Lindės-Dobilo kūrybą, kurioje išaukštintas lietuvis artojėlis; kitam variantui - išaukštinant Lietuvos karį, kurio labai liudija pati Lietuvos istorija apie lietuvių ginklo galią ir garbę: užkariavimais viduramžiais, plečiant LDK teritoriją nuo Baltijos iki Juodosios jūros, vėliau Lietuvos ginklo garbę į pasaulio istorijos aukštumasi iškėlusi Žalgirio mūšio nugalėtojus, o mūsų Lietuvos Respublikos šimtmečio tėkmėje pirmiausiai Lietuvos nepriklausomybės kovose 1918-1920 m. gynusius savanorius ir ją apgynusius, vėliau – Lietuvos partizanus, gynusius Lietuvos ir jos ginklo garbę, kovojant ir priešinant prieš bolševikinės Rusijos okupantus, ir pagaliau... Sąjūdžio dainuojančios revoliucijos karius, eilinius Lietuvos žmones, kovojusius dėl savo valstybės nepriklausomybės atkūrimo savo titaniška valia ir ištverme. Taigi – lietuviško epo problema pirmajame atkurtos Lietuvos šimtmečiuje buvo kelta, ir deja, neišspręsta. Ar bus ji išspręsta – antrajame LR šimtmečiuje, klausimas – atviras... Ir įdomus.

Renginyje buvo sutikta nauja mgr. Mariaus Kundroto knyga „Tautinis idealas politikoje. Keturių šalių atvejai (Prancūzijos, Lenkijos, Danijos ir Lietuvos) – V., 2017. Prieš ją buvo to paties autoriaus knyga „Tauta amžių kelyje“ (V., 2009). Buvo džiugu matyti Mariaus tėvelius, architektus iš Kėdainių, kartu su jais pasidžiaugti jų sūnaus kūrybingumu ir jo mokslinių tyrimų tautine orientacija. Atsiliepimus apie M.Kundroto sutinkamą knygą auditorijai pateikė istorikė dr. Aušra Jurevičiūtė ir prof. Ona Voverienė (jos atsiliepimas jau publikuotas (Žr. Ona Voverienė. Tautinis idealas politikoje. Keturių šalių atvejai // Ilks. Lt. -2017-12-04). Palankiai knygą įvertino ir kalbėjęs Jungtinio demokratinio judėjimo narys p. R. Žiliukas. Diskusijose knygos autorius atsakė į jam pateiktus klausytojų iš auditorijos klausimus.

Renginyje gražiai buvo pabendrauta prie arbatos ir kavos puodelių. Visus renginio dalyvius jungė ne tik graži šventiška aplinka, bet ir ypatinga Lietuvos Respublikos šimtmečio nuotaika, pasididžiavimas savo Tauta, atlaikiusia pirmojo šimtmečio negandas, ir jos didvyriais, savo pasiaukojimu ir kančia, įrašiusiais gražiausius puslapius į Lietuvos istoriją... bei sparnuota vizija, kad antrasis Lietuvos Respublikos šimtmetis, prasidėsiantis už kelių dienų, bus sėkmingesnis, negu pirmasis mūsų valstybės šimtmetis, du kartus atkurtos naujausioje mūsų valstybės istorijoje. Tam sukurtos visos prielaidos paskutiniajame jau praeinančio LR šimtmečio dešimtmetyje.

